

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ 2

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑ4	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ 2	
ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις-ανατροφοδοτήσεις/ αναστοχασμός	3	7,5
Διδασκαλία σε νηπιαγωγεία	4,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης δεξιοτήτων	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Πρακτική άσκηση γενικής αγωγής νηπιαγωγών 2	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ & ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uth.gr/modules/contact/index.php?course_id=539	
ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	Ονοματεπώνυμο: Καφένια Μπότσογλου Βαθμίδα: Καθηγήτρια Γραφείο: 2, 2ος όροφος, Παραλιακό συγκρότημα Παπαστρατού τηλ/e-mail: 24210-74838 kmpotso@uth.gr Άλλοι Διδάσκοντες: -	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στο πλαίσιο των πρακτικών ασκήσεων του μαθήματος, οι φοιτήτριες/ες, έρχονται σε επαφή με τη σχολική πραγματικότητα. Στόχος είναι να εξοικειωθούν με το ρόλο που θα κληθούν να παίξουν στο αντίστοιχο περιβάλλον. Διδάσκοντας σε ημερήσια και, σταδιακά, σε εβδομαδιαία βάση, έχουν τη δυνατότητα να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη, να εφαρμόσουν στην πράξη γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες τις οποίες απέκτησαν κατά τη διάρκεια των θεωρητικών τους σπουδών που προηγήθηκαν στο τμήμα και να αποκτήσουν διδακτική εμπειρία, καθώς και να προβληματιστούν σε ζητήματα διαχείρισης τάξης και οργάνωσης και σχεδιασμού του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος και της διδασκαλίας μέσα από διαδικασίες αναστοχασμού και ανατροφοδότησης από τον/την διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος και τους/τις νηπιαγωγούς-μέντορες της τάξης.

Γενικές Ικανότητες

Συγκεκριμένα, ο/η φοιτητής/τρια μετά το πέρας του σχεδιασμού και της υλοποίησης των διδασκαλιών, καθώς και τη διαμεσολάβηση αναστοχαστικών διαδικασιών και ανατροφοδότησης θα είναι σε θέση να σχεδιάζει αποτελεσματικές διδακτικές παρεμβάσεις και αναλυτικότερα:

- Να έχει κατακτήσει βασικές έννοιες και θεωρίες που αφορούν τις συνθήκες διδασκαλίας.
- Να συσχετίζει τις θεωρητικές έννοιες με τις πρακτικές τους επιπτώσεις και «συνέπειες» στην καθημερινή διδακτική πράξη.
- Να είναι σε θέση να μετατρέψει τα θεωρητικά εφόδια σε καθημερινή πρακτική.
- Να μπορεί να αναλύει τα δεδομένα των επιστημονικών ερευνών και να τα συνδέει με τις κατάλληλες παιδαγωγικές πρακτικές.
- Να γνωρίζει τις στρατηγικές των εκπαιδευτικών και τα διαφορετικά «προφίλ» που η υιοθέτησή τους συνεπάγεται.
- Να μπορεί να στηρίζει τη διδακτική του/της προσέγγιση και την πρακτική σε τεκμηριωμένες επιστημονικές απόψεις.
- Να αναγνωρίζει τις παιδαγωγικές παραδοχές που υποστηρίζουν τα διδακτικά «στυλ».
- Να περιγράφει το πλαίσιο για το οποίο θα σχεδιάσει μια παρέμβαση με τρόπο θεωρητικά και εμπειρικά τεκμηριωμένο με βάση τα δεδομένα της συστηματικής παρατήρησης στο πεδίο.
- Να διαχειρίζεται αποτελεσματικά το διδακτικό χρόνο.
- Να επιλέγει τους κατάλληλους διδακτικούς στόχους και να τους διατυπώνει κατάλληλα.
- Να αξιοποιεί στο σχεδιασμό του τα επίσημα εγχειρίδια – προγράμματα σπουδών.
- Να εφαρμόζει πρακτικές σύμφωνες προς τις παιδαγωγικές αρχές της προσχολικής εκπαίδευσης.
- Να επιλέγει κατάλληλες για την επίτευξη των στόχων μεθοδολογικές προσεγγίσεις, εποπτικό υλικό και μέσα.
- Να σχεδιάζει, να οργανώνει και να υλοποιεί δραστηριότητες για την επίτευξη των στόχων.
- Να αξιολογεί τις διδασκαλίες και τις παρεμβάσεις που υλοποιεί.
- Να αναστοχάζεται και να αναδιαμορφώνει τις παρεμβάσεις που σχεδίασε και υλοποίησε.
- Να εφαρμόζει εναλλακτικές προσεγγίσεις διαχείρισης της τάξης.
- Να επιλύει εκπαιδευτικά προβλήματα και ζητήματα διαχείρισης της διαδικασίας, τα οποία ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια διεξαγωγής των δραστηριοτήτων που εκπονούν οι φοιτητές/τριες στα σχολεία.
- Να συνθέτει και να παρουσιάζει όλα τα παραπάνω με τη μορφή αναστοχαστικών ημερολογίων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο δεύτερο επίπεδο της πρακτικής Άσκησης II οι φοιτητές/τριες αναλαμβάνουν διδακτικό έργο. Ο κάθε φοιτητής/τρια πραγματοποιεί 15 αυτόνομες διδασκαλίες (B). Οι πέντε πρώτες σε ζεύγη και σε πέντε διαφορετικές εβδομάδες και οι υπόλοιπες 10 ατομικά για δύο συνεχόμενες εβδομάδες. Ο φοιτητής/τρια προετοιμάζει σε συνεργασία με τους μέντορες-εκπαιδευτικούς προσχολικής ηλικίας, που συνεργάζονται με το τμήμα και τον/την υπεύθυνο/η του μαθήματος, το ημερήσιο και εβδομαδιαίο πρόγραμμα διδασκαλίας, το οποίο ελέγχεται, πριν την πραγματοποίησή του, από το/τη διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος. Για κάθε μέρα εκπονούν Σχέδιο Διδασκαλίας (A). Ανάμεσα στο διάστημα που μεσολαβεί στις διδασκαλίες, αλλά και μετά την εφαρμογή του σχεδίου διδασκαλίας, πραγματοποιούνται συναντήσεις ανατροφοδότησης (Γ) με το/τη διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος με στόχο την ενίσχυση της αναστοχαστικής σκέψης.

Συνοπτικά, η πρακτική Άσκηση II περιλαμβάνει:

1. Εκπόνηση ημερήσιων και εβδομαδιαίων σχεδίων διδασκαλίας από τους/τις φοιτητές/τριες του τμήματος βάσει συγκεκριμένου πλαισίου παρατήρησης που έχει προηγηθεί στο προηγούμενο εξάμηνο. Πρόκειται για Θεματική προσέγγιση, σύμφωνα με τις επιταγές του επίσημου αναλυτικού προγράμματος σπουδών για το νηπιαγωγείο. Το θέμα από το οποίο αντλεί ο/η φοιτητής/τρια το περιεχόμενο του σχεδίου διδασκαλίας που θα καταρτίσει καθορίζεται από το/τη νηπιαγωγό – μέντορα της σχολικής μονάδας υλοποίησής του, ώστε να διατηρείται η απρόσκοπτη λειτουργία της με σεβασμό στη ροή και τις συνήθειες που τη διατρέχουν.
2. Διεξαγωγή των διδασκαλιών από τους/τις φοιτητές/τριες (8:00 π.μ. – 13:00 μ.μ.), βάσει των σχεδίων που εκπονήθηκαν και κατά το προαναφερθέν πρότυπο. Ο/Η υπεύθυνος/η του μαθήματος επισκέπτεται τακτικά τα νηπιαγωγεία και συζητά με τους/τις νηπιαγωγούς- μέντορες/ισσες της σχολικής μονάδας και με τους/τις φοιτητές/τριες επί της διαδικασίας.
3. Συναντήσεις ανατροφοδότησης/αναστοχασμού στο πανεπιστήμιο με τον/την υπεύθυνη της πρακτικής άσκησης στο πανεπιστήμιο, οι οποίες περιλαμβάνουν:
 - Αναστοχασμό με αφορμή τη διδασκαλία που πραγματοποίησαν και ζητήματα που απασχόλησαν τους/τις φοιτητές/τριες. Ο αναστοχασμός τροφοδοτεί τη συζήτηση σχετικά με καλές εκπαιδευτικές πρακτικές και συμβάλλει στη διατύπωση προτάσεων ανασχεδιασμού και εναλλακτικής προσέγγισης των σχεδίων διδασκαλίας. Οι συζητήσεις ενδέχεται να αφορούν κριτικές αναλύσεις εκπαιδευτικών σεναρίων υποψήφιων και εν ενεργεία εκπαιδευτικών. Μέσα από τα σχόλια και τις παρατηρήσεις του/της υπευθύνου του μαθήματος επιδιώκεται να αναστοχαστούν οι φοιτητές/τριες πάνω στις παιδαγωγικές και διδακτικές τους επιλογές, να αναζητήσουν τα αίτια συγκεκριμένων πρακτικών τους,

τις θεωρίες που αξιοποίησαν και πιθανές εναλλακτικές επιλογές που θα μπορούσαν να είχαν σε σχέση με τον αρχικό τους σχεδιασμό.

- Ανατροφοδότηση (ομαδική και εξατομικευμένη) σε σχέση με εκπαιδευτικές πρακτικές και επιμέρους στοιχεία-άξονες της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας που επικεντρώθηκε η διδασκαλία των φοιτητών/τριών και συμβουλευτική υποστήριξη και προετοιμασία των ακόλουθων διδασκαλιών.
- Εισηγήσεις- διαλέξεις από τον/την υπεύθυνη του μαθήματος, βάσει θεωρητικών και ερευνητικών δεδομένων τα οποία περιλαμβάνει η σύγχρονη βιβλιογραφία και αφορούν:
 - Τα εκπαιδευτικά σενάρια
 - Τον αναστοχαζόμενο εκπαιδευτικό
 - Την αξιολόγηση στην εκπαιδευτική διαδικασία

Μέσα από διαδικασίες σύνθεσης των δεδομένων αποτίμησης της διδασκαλίας και του αναστοχασμού των φοιτητών/τριών εκπονείται σύντομη γραπτή εργασία για κάθε διδασκαλία που υλοποίησαν, η οποία συνοψίζει τη γνώση, την εμπειρία και τα συναισθήματα που οι φοιτητές/τριες αποκόμισαν από την εμπειρία τους στην πρακτική άσκηση και αυτά συνέβαλαν στη διαμόρφωση της προσωπικής και επαγγελματικής τους ταυτότητας. Το σύνολο των αναστοχασμών ανά διδασκαλία υποβάλλονται γραπτώς κατά το πέρας της πρακτικής άσκησης και αξιολογούνται από τον/την υπεύθυνη του μαθήματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης στο <u>πανεπιστήμιο</u> (Διαλέξεις, ανατροφοδότηση, αναστοχασμός, συμβουλευτική υποστήριξη) και στο <u>νηπιαγωγείο</u> (Διδασκαλία, εποπτεία και συζήτηση επί των διδασκαλιών).
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία • Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας και την επικοινωνία με τους φοιτητές <ol style="list-style-type: none"> 1. Εναλλακτική Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την επικοινωνία 2. Δημιουργία ομάδας σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης (fb) και χρήση για επικοινωνία, ανάρτηση, ανταλλαγή και διάχυση εκπαιδευτικού υλικού και συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών-μεντόρων των νηπιαγωγείων, των φοιτητών/τριών και των διδασκόντων 3. Κοινή χρήση ψηφιακού πίνακα ανακοινώσεων – αναρτήσεων για ομαδοσυνεργατικές δράσεις-Projects και σχεδιασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με συνεργατική μορφή (padlet)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Μελέτη στη διάρκεια του εξαμήνου	10
	Προετοιμασία διδασκαλιών-Εκπόνηση σχεδίων διδασκαλίας	70
	Διεξαγωγή διδασκαλίας	50
	Ατομικές ή ομαδικές ανατροφοδοτήσεις/ αναστοχασμοί κατά την προετοιμασία και την εφαρμογή της διδασκαλίας	35
	Συγγραφή επιμέρους αναστοχασμών επί της διδασκαλίας και κατάρτιση φακέλου αξιολόγησης του/της φοιτητή/τριας	40
	Σύνολο Μαθήματος	225
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Στην ελληνική γλώσσα</p> <p>Αξιολόγηση φακέλου υλικού (80%) και γραπτών αναστοχασμών ανά διδασκαλία (20%).</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο φάκελος υλικού περιλαμβάνει τα σχέδια διδασκαλίας που διεξήχθησαν στα νηπιαγωγεία και φωτογραφίες από εκπαιδευτικό υλικό και δράσεις που περιλαμβάνονταν στους σχεδιασμούς και υλοποιήθηκαν κατά τη διδασκαλία. Σύντομες γραπτές εργασίες που αφορούν στον αναστοχασμό για κάθε διδασκαλία που εφάρμοσαν βάσει προσχεδίου (Ημερολόγιο πρακτικής Άσκησης). <p>Κατά την αξιολόγηση του/της φοιτητή/τριας, εκτός από τα παραπάνω, συνεκτιμάται και η παρουσία του/της στα φροντιστηριακά μαθήματα, η συμμετοχή σε αυτά, η υπευθυνότητα και η ικανότητα συνεργασίας με το προσωπικό του νηπιαγωγείου, καθώς και η ανταπόκριση στο πλαίσιο υποχρεώσεων που επιτάσσει η ζωή της σχολικής μονάδας (π.χ. έγκαιρη προσέλευση στο νηπιαγωγείο, έγκαιρη ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας κ.ά.). Ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης κοινοποιούνται εγκαίρως στους φοιτητές/τριες και είναι προσβάσιμα στην ιστοσελίδα του μαθήματος.</p> <p>Η επιτυχής ολοκλήρωση του μαθήματος προϋποθέτει ο/η φοιτητής/τρια να έχει ολοκληρώσει τις απαιτούμενες διδασκαλίες στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Διδακτικό υλικό αναρτημένο στο e-class του μαθήματος
2. Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (Επιμ.) (2016). Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται. Αθήνα: Gutenberg.
3. Κακανά, Δ-Μ., & Σιμούλη, Γ. (2008). Η προσχολική εκπαίδευση στον 21ο αιώνα. Υπότιτλος: Θεωρητικές προσεγγίσεις και διδακτικές πρακτικές. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
4. Kalantzis, M., Core, B. (2013). Νέα μάθηση: βασικές αρχές για την επιστήμη της εκπαίδευσης (μτφ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική.
5. Κουλουμπαρίτση, Α., Μουρατιάν Ζ. (2004) Σχέδια εργασίας στην τάξη και στην πράξη. Στόχος, τρόπος, αξιολόγηση. Αθήνα: Πατάκη.
6. Μπεαζίδου, Ε.Χ. (2014). Διδασκαλία & διαμαθητικές προσεγγίσεις στη σχολική τάξη. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις ΖΗΤΗ.
7. Ντολιοπούλου Έ. (2005). Η εφαρμογή της μεθόδου Project σε ελληνικά νηπιαγωγεία. Αθήνα: Τυπωθήτω. Γ. Δαρδανός
8. Ντολιοπούλου Ε., Γουργιώτου, Έ. (2009). Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση. Με έμφαση στην προσχολική Εκδόσεις: Gutenberg
9. Πηγιάκη, Π. (1999). Προετοιμασία, σχεδιασμός και αξιολόγηση της διδασκαλίας. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
10. Serra Goethals, M., Howard, R.A., Sanders, M.M. (2012). Ο αρχάριος εκπαιδευτικός ενώπιον της διδασκαλίας: Μια δοκιμή προσέγγισης στην αναστοχαστική πράξη (μτφ. Α. Αργυροπούλου, Ρ. Ευριπίδου). Θεσσαλονίκη: Da Vinci.
11. Φρυδάκη, Ε. (2015). Η επαγγελματική ταυτότητα του εκπαιδευτικού και το μέλλον της διδασκαλίας. Αθήνα: Κριτική.

